

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 65. — ŠTEV. 65.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 19, 1929. — TOREK, 19. MARCA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Torreón padel po napadu iz zraka.

VSTAŠI SO POBEGNILI V GOROVJE KO SO ZAČELE PADATI BOMBE

Federalni avijatik so bili prisiljeni umakniti se pred vstaškimi po ostrem spopadu. — Most je bil razrušen. — Črta umikanja je bila prerezana. — Calles trdi, da je bil Escobar poražen v uvodni bitki.

MEXICO CITY, Mehika, 18. marca. — Vlada je danes objavila, da so vstaši izpraznili Torreón ter izgubili s tem svoje zadnje oporišče v osrednjem delu Mehike.

Vstaši so se umikali v velikem neredu. Zvečer so dospeli do mesta Escalona, ki leži 200 milj južno od mesta Chihuahua.

General Calles je s svojimi 30,000 možmi zavzel mesto skoro brez boja. Povod za umaknitev vstašev je dalo obstreljevanje iz zraka.

Vstaši so začeli zapuščati Torreón ob jutranji zori. Popoldne so dospeli v mesto prvi oddelki vladne kavalarije.

Vlada je uverjena, da je zadan s padcem Torreóna vstašem usodepolni udarec.

Zrakoplovi so igrali odločilno vlogo. Ko so padle prve bombe v Torreón, je nastala v mestu strahna zmeda.

TORREÓN, Mehika, 18. marca. — Vstaške sile so razpostavile strojne puške v gričevju, ki obdaja Torreón, da vrnejo ogenj federalnih obstreljevalnih aeroplanov, ki bodo danes vprizorili nadaljni napad na mesto.

Napadalni aeroplani so včeraj krožili večkrat nad mestom ter ubili enega nekombatanta v bližini ameriškega konzulata. Konečno so bili pregnani od vstaškega pilota Antonia Gardenas tekom prve bitke v sedanjih revoluciji. Gardenas ni baje poškodoval nobenega federalnega aeroplana.

Federalni aeroplani so napadli mesto zgodaj tekom jutra, vrgli bombe ter obstreljevali ceste s strojnimi. Na ducate ljudi je zbežalo pod streho. Razven moža, ki je bil na mestu ubit, je bil eden nevarno poškodovan in dva druga sta bila lahko ranjena, ko je bil obrnjen ogenj strojnih pušk proti predmestim.

Eno uro pozneje so se aeroplani vrnili k nadaljnjemu napadu, očitno proti glavnemu stanu, odkoder vodi general Escobar svoje operacije. Takrat se je dvignil Gardenas v zrak ter pričel s zasledovanjem. Federalni aeroplani so se nato umaknili za svoje lastne črte.

Vstaški glavni stan je potrdil vest o bitki med federalnimi in vstaškimi četami pri San Pedro, trideset milj od tukaj. Ta bitka se je završila v soboto. Vstaši pa so trdili, da je izgubila federalna armada tristo mož ter mnogo opreme. — Zmaga je bila popolna za vstaše, — je rekel komunikej.

Dve ženski sta bili baje mrtvi vsled federalnega obstreljevanja pri Torreónu tekom zadnjih par dni. Salvatore Lizarraue, francoski državljani je bil baje ranjen in to bo najbrž dovedlo do protesta francoske vlade.

MEXICO CITY, Mehika, 18. marca. — Predsedniški urad je danes objavil, da se pomikajo štiri kolone zveznih čet proti Torreónu za bitko, ki se bo vršila najbrž jutri. Čete so baje prepričane, da bodo vzele Torreón. Vstaši so se baje že skušali umakniti proti severu. Neki federalni avijatik je uničil železniški most ter odrezal vse umikanje.

Lindbergh v Long Beach.

LONG BEACH, Cal., 18. marca. — Polkovnik Charles Lindbergh je bil danes v Long Beach, potem ko je povzročil precejšnje skrbi uradnikom v Glendale.

Včeraj zvečer bi moral pristati v Glendale, potem ko je poletel iz Albuquerque, a je poletel semkaj, ne da bi obvestil prijateljev v Glendale.

HOOVER V VELIKIH ŠKRIPCIIH GLEDE SUHAŠKE POSTAVE

Predsedniku Hooverju je skrajno težko izbrati duhovite raziskovalce. — Oviro predstavlja negotovost, če lahko komisija predlaga modifikacijo Volsteadove postave. — Tako mckračji kot suhači bombardirajo Hooverja.

WASHINGTON, D. C., 18. marca. — Predsednik Hoover je zadel na velike težkoče, da najde pravega moža, da bi načeloval preiskavi glede izvedenja postav. Del zadreg je posledica medlosti, kako daleč naj se dovoli komiteju, da gre v svoji preiskavi ter v svojih priporočilih.

Vprašanje je, če naj se komiteju dovoli, naj priporoči izpremembo postave, če bi našel, da je izjavljeno prohibicije posledica bistvene napake Volsteadove postave ali če naj komisija omeji svoje delovanje izključno le na izvedenje samo.

Predsednik Hoover je napravil tri ugotovitve glede te komisije. Prvo ugotovilo je prišlo v njegovem sprejemnem govoru, ko je obljubil temeljito preiskavo glede "faktov in vzrokov" zlorabe, ki se je pojavila pod izvedenjem prohibicije.

Njegov inavguracijski nagovor se je izjavil za preiskavo vseh izjavljenj naše kriminalne jurisdikcije, vključno izvedenja prohibicije.

Različni napori, da se pojasni te točke, so ostali dosedaj brez vsakega uspeha.

Senator Wesley Jones iz Washingtona, avtor postave, ki dela prodajo pajnta žganja kaznjivo s petimi leti ječe in \$10,000 globe, je objavil po konferenci s predsednikom, da ni nobenega dvoma glede funkcij predlaganega komiteja, — da se namreč preišče in priporoči metodo, potem katere bi se lahko izvedlo obstoječe postave in osebe komiteja naj bi obstajalo iz mož, ki verujejo v prohibicijo.

Silas Strawn iz Chicaga, o katerem se je glasilo, da je bil povabljen, naj predseduje komisiji, je rekel po konferenci s predsednikom, da ne bo sedel pri konferenci ter dostavil, da bi ne smelo zastopstvo obstajati iz križarskih vitevov, temveč iz mož, ki bi lahko našli nekaj glede rešitve problemov, in katero rešitev bi lahko člani kongresa ponesli nazaj svojim volilecem.

Strawn je mckračji in njegova izjava je pomenjala, da bi zastopstvo priporočilo zakonodajo, najbrž modifikacijo.

Prohibicijski položaj je pravcat trn v oči predsednika Hooverja.

Antisalonka liga ga močno pritiska s svojimi neprestanimi proklamacijami, ker domneva, da je njegov namen izključno ojačiti Volsteadovo postavo. Na drugi strani pa bodo skakali mckračji, če bo šel po poti Antisalonke, ki ge česar pa najbrž ne namerava storiti.

Miss Normand boljša.

HOLLYWOOD, Cal., 18. marca. — Izboljšanje je bilo opaziti v stanju Miss Mabel Normand, znane kino-igralki, ki je resno zbolela na unetju pljuč, kot so izjavili njeni zdravniki. Dočim se bo njeno stanje stalno izboljševalo, bo morala vendar ostati v zdravniški oazbi še več mesecev.

SAMOMORILCA JE BILO SRAM

— Ne usmrtilim se rad, — je napisal Allan Mowry, star devetnajst let, predno je vzel revolver ter se ustrelil.

Allan McLane Mowry, član odlične družine, se je ustrelil včeraj ponoči na domu svoje sestre, Mrs. Hamilton Adler na istočni 72. cesti v New Yorku.

— To je Nietzscheva filozofija, — je pojasnila poslovalna poslanica Mowryja. — Kadar človek ne more živeti še nadalje ponosno, vsaj lahko umrje z navidezno ponosno.

Mladi Mowry je živel na domu svoje matere na Madison Ave. Sedaj pa se nahaja njegova mati v Kajiri. Včeraj zjutraj se je oglašil Mowry na domu svoje sestre in ko je ni našel doma, je pustil zapечатeno pismo zanjo.

Zvečer se je zopet oglašil. Pozdravil je par obiskovalcev, telefoniral ter vzel zopet zapечатeno pismo služabniku z izjavo, da ga bo sam dal Mrs. Adler, ko se bo vrnila.

Nekoliko pozneje so slišali služabniki majhen pok v zadnji sobi, a niso posvečali temu nikake pozornosti. Ko se je Mrs. Adler vrnila domov s prijateljicami, je našla svojega brata na postelji. Ustrelil se je skozi desno čelo z belgijsko avtomatično pištolo, a je bil še živ.

Umril je malo pred polnočjo v Flower bolnici.

Poslovalna poslanica se je glasila:

— Vsemogočni Bog si ne more misliti, kako zelo sovražim storiti to stvar, a jo moram izvršiti.

— Ne bodi žalostna raditega, draga sestra Sežgi moje truplo ter pepel pokopaj v priprosti, lešeni škati. Hvala tebi in tvoji moži za vajino velikodušno pomoč. Pokopaj me v Greenwich, Conn. Meni se zdi, da je boljše, če ne brzojaviš materi. Ali ne misliš tako?

Mladi Mowry je bil zaposlen v uradu svojega svaka, Hamiltona Adler na Wall St.

Kritično bolna v Parizu.

PARIZ, Francija, 18. marca. Miss Constance Bennett, ameriška igralka, je bila danes kritično bolna v Ameriški bolnici, po operaciji na slepiču.

PROGLASITEV VOJNEGA PRAVA V PREPLAVLJENEM OZEMLJU

Governer Alabama je proglasil vojno pravo v prizadetem ozemlju. — Načrti za rekonstrukcijo. Četrta milijona dolarjev je takoj potrebnih. — Nalezljive bolezni pod kontrolo.

TROY, Ala., 18. marca. — Vojno pravo je danes prevladovalo v Elba in Geneva, Ala. Polkovnik W. Perons, član narodne straže iz Alabame, je vprizoril akcijo včeraj zvečer, potem ko se je sporčilo governerju, da ni v preplavljenem ozemlju dovolj miličarjev, da bi lahko obvladali položaj.

Sporočilo se je, da plenjenje narašča in čeprav je javni zdravstveni urad sporočil, da so bolezni pod kontrolo, so dobili vendar miličarji navodila, naj narode vsem ljudem v ozemlju, naj se prijavijo za cepljenje.

Zdravstveni urad je sporočil le devetnajst slučajev ošpice ter manj kot pol ducata slučajev influenice. Vsi ti bolniki so bili odločeni od drugih prebivalcev.

Governer Graves je izdal ugotovilo, v katerem je naprosil za pomožni sklad v višini četrta milijona dolarjev. Nato pa bo objavljen program za zopetno zgrajenje opustošenega ozemlja.

Povodenj je vzel tekom tridnevnega divjanja nekako dvajset človeških življenj ter povzročila škodo, katero se ceni na približno petnajst milijonov dolarjev.

Nadomestilo za star zvon.

SANTA BARBARA, Cal., 18. marca. — Eden dveh zvonov, uničenih, ko je požar porušil stari misijon Santa Clara, bo nadomeščen. Zvon je bil ulit pod vodstvom španskega kralja, Alfonsa XIII.

Mrzla voda usodepolna.

Neki neznan mož, star neko 57 let je bil potegnut iz vode, kamor je bil padel s pomola 33. Predno pa je došel ambulanci zdravniki, je bil mož že mrt.

SKUPNI KONCERT

Priredila dne 24. marca v Claridge, Pa. člana ljubljanske opere gospa Lovčeva in gospod Šubelj. Rojaki, udeležite se v velikem številu!

LAKOTA NA KITAJSKEM

Ameriški poslanik je v kablu sporočil državnemu departamentu, da potrebuje takoj štiri milijone dolarjev.

Izčrpanje najmanj 20,000,000 Kitajcev, moških, žensk in otrok do spomladi vsled lakote na Kitajskem je bilo predmet oficijelnega kablograma, katerega je dobil državni departament od ameriškega poslanika na Kitajskem, da je objavil danes glavni stan Kitajskega sklada.

V tej oceni na državni departament se povdarja, da je mogoče doseči štiri milijone od dvajsetih milijonov v devetih provincah in da je treba štiri milijone dolarjev, da se izvede posebno pomožno delo.

Pregled je razkril slučaje kanibalstva v nekaterih pokrajinah, glede katerih se glasi, da umirajo ljudje v tako velikem številu, da je nemogoče pokopati vse mrtve.

Smith, mlajši, povzčil otroka.

Včeraj je bila vprizorjena preiskava, da se določi, če je cela lobanja Salvatora Cavallera, 13 let starega dečka, ki je bil povožen od avtomobila, katerega je vozil Alfred E. Smith mlajši, sin prejšnjega governerja Smitha.

Deček je bil ranjen, ko se je vozil s svojim kolesom pred domačo hišo na 103. cesti. Smith ga je takoj odvedel v Mount Sinai bolnico.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	500 \$ 9.30	Lir	100 \$ 5.75
"	1,000 \$ 18.40	"	200 \$11.30
"	2,500 \$ 45.75	"	300 \$16.80
"	5,000 \$ 90.50	"	500 \$27.40
"	10,000 \$180.00	"	1000 \$54.20

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

92 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 9380

PRVI DAR PREDSEDNIKOVIM ŽENI

Kmalu, ko se je preselila Mrs. Hoover v Beli hiši, jo je posetilo par deklet iz Louisiane ter ji podarilo krasno, z roko stkano preprogo.

